

אלו ואלו דברי אלוקים חיים

בעלי אסופות - אלו תלמידי חכמים שיושבין אסופות אסופות ועוסקין בתורה, הללו מטמאין והללו מטהרין, הללו אוסרין והללו מתירין, הללו פוסלין והללו מכשירין, שמא יאמר אדם היאך אני למד תורה מעתה, תלמוד לומר כולם נתנו מרועה אחד, א-ל אחד נתנו, פרנס אחד אמרו, מפי אדון כל המעשים ברוך הוא, דכתיב וידבר אלוקים את כל הדברים האלה, אף אתה עשה אזניך כאפרכסת וקנה לך לב מבין לשמוע את דברי מטמאין ואת דברי מטהרין, את דברי אוסרין ואת דברי מתירין, את דברי פוסלין ואת דברי מכשירין (חגיגה ג:).

באחת ההפגנות שנערכו בירושלים על ענין הדת, אסרו את בנו של רבי עמרם בלויא בבית האסורים, כאשר סיפר על כך למרן זצ"ל, אמר רבי עמרם - "זיי זענען א פשוטער 'גונב נפש'!" - הם פשוט 'גונבי נפש', שענין איסורו מוכר בעשרת הדברות: 'לא תגנוב'.

אולם מרן זצ"ל העמידו על אתר ואמר - "ניין, דאס מיינט נישט 'גונב נפש' (כלומר - אין זה 'גונב נפש' האמור בתורה), כאשר השיב רבי עמרם ופירש שיחתו לאמור, כי לא התכווין בדבריו ל'גונב נפש' בפשוטו, ורצונו לומר רק כי יש בכך 'בחינה' של גניבת נפש, חזר מרן זצ"ל ואמר:

"עס איז נישט דא א ענין פון 'גונב נפש'. אדער עס איז א 'גונב נפש', אדער עס איז נישט א 'גונב נפש' - [אין דבר כזה בחינה של גונב נפש. או שזו גניבת נפש או שלא. (ואם לאו, הרי שגם 'בחינה' אין כאן)]..."

וודאי שיש במעשה זה משום בבואה מהשקפתו הנאמנה של מרן זצ"ל, אודות ההסתכלות הנכונה כלפי חוקי התורה ומשפטיה, שאנו אין לנו אלא את אשר ציוה לנו הקב"ה בסניני המצוות החוקים והמשפטים כפי שהם בדיוק נמרץ, ואין לנו להוסיף כביכול או לפרש מדעתנו ומהניין לבנו את אשר לא ציונו ולא עלתה על דעת התורה, שאם לא כן הופרה דת חלילה, וכל אשר יעלה על לב מאן שהוא יהא נכנס בכלל גופי תורה, ואנה אנו באים.

הרב מבריסק ח"ג עמוד 17

שמות כ"א ט"ז וגונב איש נו' - נראה דמכלל האיסור הזה, הכובש אחיו לצערו, דכל שכבשו ואינו מניחו לחופש, הרי הוא גוזלו - ואמרו בפרק מרובה (ביק פא:) - הוואה את חברו תועה כו'.

ואפילו אם הכובש לצערו, אין בו איסור ה"לאו" דגניבת נפש, מכל מקום יש ללמדו מאיסור הזה, על דרך שאנו למדין איסור המקיל בכבוד הבריות, ממה שחסה התורה על כבוד הבריות. שכל מצות התורה וחוקיה, ניתנו ללמד מהן מלבד פרטי מצותן, את חפץ ד' מאיתנו בהנהגתנו, במעשה ובמחשבה ובסידור המושכלות, בכל המושג אצלנו על פני האדמה, וזוהי למדו חז"ל את תורת המידות, אם כי לא נתייחד להם דיבור מיוחד, אבל הן מעיקר כללות התורה הקדושה.

ואם כי הכובש את חברו, עובר באל תוננו, ועשה דואהבת לרעך, מכל מקום יוצא לנו מזה דיש בו גם איסור גניבת נפש.

קובץ אגרות חזון איש ח"ג אגרת קסה

נשמת כל חי

בית מדרשו של רבי צבי אלימלך זי"ע בעל ה'בני יששכר', היה בנוי לתלפיות במרומי אחד ההרים הגבוהים בירכתי דינוב ומחלונות בית הכנסת היו נשקפים נופי בראשית במלוא הדרם, עשירות הרים כסויי ארזי א-ל, בקעות מנומרות מערוגות גינות ומרובדי דשאים, מחזה מרהיב של רבבות ברואים ויצורים כולם כאחד משבחים ומפארים ומצביעים על יוצר כולם בורא העולמים.

מדי שבת בתפילת צפרא דשבתא כשהיו עומדים לברך ברכת השיר ולפתוח באמירת 'נשמת', היה הרבי עוקר ממקומו וניגש אל החלון, מתבונן ומשביע עיניו מזיו שק-י, עד שהיתה נשמתו מתרוננת ועולה על גדותיה בשמחת אור הבריאה, ואז היה מטה עצמו מחוץ לחלון, וכשפניו מלבד למול עזוז יפעת תבל ומלואה, היה פותח פיו בקול שירה וזמרה 'נשמת כל חי תברך ורוח כל בשר...', כשהוא ממתיק ומסלסל בה בנעימה נשגבה עילאית, נעימה המקהלת את הבריאה כולה אל דגל השיר והשבח למלכו של עולם.

היה זה בשבת קדש שאחר הסתלקות הרבי זי"ע ונתאספה עדת החסידים לתפילת השבת, כשחוט געגועים משוך בינם לנשמת רבם, ויחלו בתפילת נשמת וליבם פג מכמיהתם להאזין לקול רבם, ובסיימם ברכת השיר נפל רוחם ונתמהמהו ובוששו, ולא אזרו כח להגיש חזן לפתוח בשוכן עד, ודממה נשתדרה בהיכל, הציבור חושק שפתיו וסוכר דמעותיו מפני כבוד היום.

לפתע קלטת אזנם כמין הד והברה, בת קול נעימה ומעודנת הבוקעת ועולה מן המקום המקודש לשירת הרבי, הוא החלון המשקיף על טובה ודושה של בריאתו יתברך, משם נשמעה נעימה דקה, היא היא נוסח הרבי, הלחן שלו ממש, הלחן ונגן, בסימפוניה תנועה וקצב שירתו של הרבי - בעת כי יפתח פיו בנשמת כל חי, והזמרה ללא אומר ודברים, נמשכת לפי מדת משקל התיבות, ובהגיעו לשוכן עד נדם ונסתלק הקול.

וזכו בזאת קהל החסידים לשמוע באזנם את משוב הבריאה לנהמת ליבו של הרבי בקראו וכל קרב וכליות יזמרו לשמך, כי מדי שבת היו אנשי אדמה רועי צאן נמשכין בשיר ונשבים בקסם נעימת הרבי אשר נתפשטה בהר ובשפל, ובעת אשר ליבם נתבשם מערבות הנגינה, היו רסיסי זיקי אורה מבליחים במוחם הגס, ובקשב אוזן ודומיית לב היו דבקים בשיר לקל חי, ובאותה שבת, בושש הקול מלבוא, ויענו זה לזה, ויאמרו, וכירק היהודים חייבים להודות לבוראם, והלא גם אנו חבים לו את חיינו ואת כל אשר לנו, ואז פתחו בעצמם בשירה ליוצרם, בנעימה שהכירוה וידעוה היטב, היא נעימת הרבי בקראו קבל תבל ומלואה, נשמת כל חי תברך את שמך ה' אלוקינו ורוח כל בשר תפאר ותרום וזכרך מלכנו תמיד.

פנינת העובדא האמורה בזה, שמענוה מפי הגאון החסיד רבי נתן אורטנר שליט"א רבה של לוד, אשר סיפר זאת באזניו הרה"ח רבי יעקב שלמה פרידמן זצ"ל, אשר זכה לקבלו מפי זקני חסידי בית דינוב, והמה שמעוה בעצמן מפי חסידי רבינו זי"ע, אשר נכחו בשעה נשגבה זו עת נתממש ונתגשם לעיניהם שירתו ותפילתו של הרבי זי"ע - כי כל פה לך יודה, כן נזכה בקרוב לעת אשר ידע כל פעול כי אתה פעלתו ויבין כל יצור כי אתה יצרתו במהרה בימינו אמן.

א.ב.ח.